

SECTION 1 PEDAGOGICAL SCIENCES

УДК 37.013.46 (460) "1910/1930"

Зайченко Н. І.

д. пед. н., доцент, доцент кафедри
соціальної роботи та освітніх і педагогічних наук
Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т. Г. Шевченка

**ПІВНІЧНОАМЕРИКАНСЬКИЙ ВЕКТОР КОМПАРАТИВНО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПОШУКІВ
ЛОРЕНСО ЛУЗУРІАГИ В 1910–1920-Х РОКАХ**

Різновекторність і масштабність компаративно-педагогічних пошуків визначного іспанського педагога Лоренсо Лузуріаги (Lorenzo Luzuriaga Medina) (1889–1959) простежувалися вже в ранніх його наукових публікаціях. У педагогічних працях дослідника, виданих упродовж 1910–1920-х років, чітко виокремлювалися три провідні компаративно-педагогічні напрями – європейський, північноамериканський та латиноамериканський. Найпотужнішим був перший. Стажування в Німеччині та Швейцарії, поїздки до Франції і Великої Британії надихали педагога і сприяли його заглибленню в дослідження питань сучасного становища та історичного розвитку народної освіти в країнах Європи. Проте з поля зору ніколи не випадав північноамериканський вектор. Лоренсо Лузуріага ретельно збирав статистичні дані про стан народної освіти в США, переймався новітніми ідеями американських педагогів, зокрема захоплювався творчістю Джона Дьюї і в лекційному дискурсі 1920-х років здійснював аналіз педагогічних поглядів останнього.

У замітці "Освіта в США" (El Sol, 1918) Лоренсо Лузуріага доводив, що у США з-поміж розвинених країн найкраще обстояла справа з освітою населення. Якщо в 1870 році початковою освітою в цій країні було охоплено близько 7 мільйонів учнів, то в 1916–1917 роках – уже понад 24 мільйони осіб, тобто 24 із 100 жителів країни (для порівняння у Франції навчалися всього 17 осіб зі 100, у Великій Британії – 19, у Німеччині – 20).

В американській педагогіці переважали експериментальні підходи до вивчення дитячої психології, з одного боку, і прагматична концепція та ідеї вільного виховання – з іншого. В організації освітніх установ держава притримувалася принципів свободи та щонайширшої автономії. Так, кожний штат був наділений автономією в організації і реалізації освіти. Автономно функціонували університети, з них – чотири найпотужніші – університети Гарварду, Колумбії, Чикаго, Сан-Франциско.

За твердженням Лоренсо Лузуріаги, панівною у США була державна освіта. Школи не ділилися на ранги – для багатих та бідних. У державних освітніх закладах – від дитячих садків до університетів – освіта мала бути безкоштовною, що означало і безплатне користування підручниками та навчальними матеріалами. Від початкової ланки освіти до вищої здійснювалося спільне навчання хлопців і дівчат. Тож, робив висновок педагог, американська освіта є "наймасовішою", "найвільнішою" і "найдієвішою" серед освітніх систем, існуючих у сучасному світі [1, с. 8].

У статті "Громадські школи, які соціалізують" (Boletin de la Institucion Libre de Enseñanza, 1924) Лоренсо Лузуріага відмічав, що школи в США порівняно зі школами в європейських країнах підтримують більш тісний зв'язок із суспільним життям. Оскільки державні школи перебувають у відомстві окремих штатів, спостерігається велике різноманіття форм та способів організації шкільного життя. Педагог здійснював аналіз організації шкільної справи в м. Гері. Він указував, що в подальшому система Гері поширилася в інших північноамериканських містах, хоча була започаткована 1906 року лише в одній школі [2, с. 211–212].

За висловом Лоренсо Лузуріаги, школа, організована за прикладом системи Гері, "є справжнім центром соціального виховання" [2, с. 217].

В організації шкільного навчання головна увага приділялася соціальній функції школи. Фактично така школа являла собою соціум у мініатюрі. Вихованці мали опанувати

азі певної професії. Уся діяльність школярів здійснювалася за чотирма основними напрямками: 1) теоретичний, або навчання грамоти; 2) науки, ручна праця, малювання, музика; 3) аудиторний, або слухання загальних лекцій; 4) фізичне виховання [2, с. 213].

Інша тема компаративно-педагогічних студій Лоренсо Лузуріаги в 1910–1920-х роках – підготовка вчителів в країнах Європи та Америки. У статті "Підготовка вчителів в університеті" (*Boletin de la Institucion Libre de Enseñanza*, 1919) педагог проводив порівняльний аналіз організаційних умов університетської підготовки вчителів у Великій Британії, США, Швейцарії. Стосовно США він пояснював, що педагогічна освіта в державі могла надаватися як при університетах, так і в нормальних школах. Університетська підготовка учителів є порівняно новою і складнішою. Зміст навчання в університетах містив три обов'язкові складники: по-перше, загальну підготовку; по-друге, спеціалізовану підготовку з одного – двох предметів; по-третє, освоєння теорії та практики навчання [3, с. 15].

Отже, в компаративно-педагогічних студіях 1910–1920-х років північноамериканський вектор Лоренсо Лузуріагою не оминався.

Список літератури

1. Luzuriaga L. La educacion en los Estados Unidos. *El Sol*. Madrid, Lunes 7 de enero de 1918. № 37, año II. P. 8.
2. Luzuriaga L. Escuelas publicas socializadoras. *Boletin de la Institucion Libre de Enseñanza*. Madrid, 31 de julio de 1924. № 772, año XLVIII. P. 211–221.
3. Luzuriaga L. La preparacion del Magisterio en la Universidad. *Boletin de la Institucion Libre de Enseñanza*. Madrid, 31 de enero de 1919. № 706, año XLIII. P. 11–21.

Коваленко І. В.

асистент кафедри педагогічних технологій та мовної підготовки,
Державний університет «Житомирська політехніка»

Левківська К. В.

старший викладач кафедри педагогічних технологій та мовної підготовки,
Державний університет «Житомирська політехніка»

Панченко Н. А.

старший викладач кафедри педагогічних технологій та мовної підготовки,
Державний університет «Житомирська політехніка»

ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ: АДАПТАЦІЯ ПІДХОДІВ ДО ПОТРЕБ КОЖНОГО ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ

Сучасний світ змінюється надзвичайно швидко, а разом з ним міняються і вимоги до системи освіти. Вже давно не вистачає стандартних підходів до навчання, які б відповідали потребам всіх здобувачів освіти без винятку. Виклики та можливості глобалізації, швидкого розвитку технологій, а також різноманітні потреби та інтереси зобов'язують нас переосмислити традиційний підхід до навчання.

Одним із ключових напрямків в реформуванні освіти стає індивідуалізація навчання. Ця концепція базується на ідеї адаптації підходів та методів навчання до унікальних потреб та характеристик кожного здобувача освіти. Індивідуалізація навчання англійської мови дозволяє викладачу створити персоналізовану програму для кожного учня, зосереджену на його сильних сторонах, інтересах, рівні знань та темпі навчання. Цей підхід має великий потенціал у покращенні результатів навчання та забезпеченні більш глибокого розуміння та засвоєння матеріалу. Індивідуалізація створює невід'ємний зв'язок між здобувачем освіти і викладачем, що сприяє розвитку позитивної атмосфери під час заняття та збільшує мотивацію до навчання [4, с. 24–25].

Однак, впровадження індивідуалізованого навчання не є простим завданням. Це вимагає від викладача глибокого знання особливостей кожного здобувача освіти, здатності адаптувати програму, використовувати різноманітні методи та підходи. Взаємодія здобувача освіти та викладача стає більш динамічною та злагодженою.